

December 2008 18. årgang • nr. 6

Landsbynyt

Landsforeningen af Landsbysamfund

Kender I en tosse? – forslag ønskes

Det er en mangeårig tradition at LAL hvert år kårer en Landsbytosse, og bestyrelsen efterlyser derfor forslag til Årets Landsbytosse hos medlemmerne.

Landsbytossen skal via sine holdninger, eller måden hvorpå vedkommende kommer ud med sine holdninger, have sat

fokus på landområderne og dissers udvikling. Vedkommende skal have været en spydspids i forhold til vise at samarbejde betaler sig, og viljen til at tage med indflydelse og medansvar, skal være en bærende del af tossens virke, da dette er en LAL mærkesag. Kandidat forslag sendes til redaktionsgruppen@lal.dk eller telefoneres til Jette Hansen 86 95 73 27 og skal være os i hænde senest den onsdag den 20. februar. Bestyrelsen forbeholder sig ret til at sortere mellem de indkomne kandidater.

- 2009: LEDIG
- 2008: Niels Aage Poulsen mangeårig aktivist og krumtap i Borre og

omegns borgerforening og Møens netværk

- 2006: Kresten Touborg fik hæderen for altid utrættelig at bære landdistriktsdebatten frem i folketinget
- 2005: Rie Thomsen formand for landbrugets børneorganisation 4H, Hånd, Hoved, Hjerte, og Helbred, Rie har formået at gøre 4H arbejde kendt og respekteret ud over landbrugets rækker
- 2004: I dette år satte vi fokus på de samarbejdende landsbyer i de enkelte kommuner, her var der to personer som sprang i øjnene nemlig Bjarne Gregersen, arkitekt og planlægger primus motor i borgerinddragelse i Horsens Kommune, samt

Fortsættes side 4

Indhold:

Kender I en tosse?.....	s.1
Leder.....	s.2
Årsmøde på Gyttegaard	s.3
Nyt kontor	s.3
Selskabet for Landdistrikts- og Regionalstudier.....	s.4
Dallerup Sogns Lokalråd inviteres.....	5
Værdierne skal dyrkes i "mulighedernes Land"	s.6
Se din landsby med nye øjne	7

Leder

Ole Olsen
Formand

Sig farvel til sognepolitikken

Om knapt et år er der valg til kommunalbestyrelserne – for anden gang siden kommunalreformen. Spørgsmålet er, om lokalpolitikkerne stadig hænger fast i de gamle sognebånd, eller om de anskuer kommunen som en fælles helhed, hvor de samlede interesser skal afvejes mod hinanden.

De første opstillingslister har set dagens lys, og meget tyder desværre på, at sognepolitikken stadig trives. I flere af de nye storkommuner har partierne valgt at gøre som de plejer. "Spidskandidaterne" fra de gamle kommuner er stadig samlet øverst på listen, hvor chancen for valg er størst. Med andre ord kan vi også i den kommende periode forvente, at politikkerne vil kæmpe for sager fra deres gamle område.

Vi udfordrer

Det kan synes selvmodsigende, at jeg som formand for LAL taler imod en fortsat praktisering af sognepolitikken. Men man skal huske på, at også politikere fra de store byer driver sognepolitik, og da de er fleste, bliver både interessen og bevillingerne ofte koncentreret om kommunens "hovedstad" og centerbyer. Ingen kommune har endnu vedtaget en politik for landdistrikternes udvikling.

Derfor er vi nødt til at udfordre de kommende politikere. De skal lære at varetage helheden uanset geografisk tilhørsforhold. I landspolitikken er den tid ved at være forbi, hvor en Risgaard Knudsen kunne banke to næsten parallelle motorveje igennem, der hvor Jylland er allersmallest. Det samme må gælde indenfor kommunalpolitikken

Vores opfordring til lokalråd, landsbyråd og andre er, at invitere de opstillede kandidater til vælgermøder i vores forsamlingshuse, skoler og sportshaller. Hør hvad kandidaterne har af syn på landdistrikterne, og hvordan de vil løse hverdagens problemer/udfordringer for folk i landsbyer og på landet.

Der er emner nok: Hvordan bevarer vi de små skoler og

rutebilerne, hvordan fastholder vi de unge, som må rejse langt efter en uddannelse, hvordan sikrer vi de ældre på landet bo- og indkøbsmuligheder. Ja, hvordan vil man tilrettelægge hele servicetilbuddet til os herude?

Ingen klagesang

Mødet skal ikke være en klagesang fra vores side. Vi skal ikke bekræfte skeptikere i, at man lige så godt kan lukke og slukke alt udenfor bygrænsen. Vi skal tværtimod pege på vores værdier - sammenholdet, en gensidig ansvarsfølelse for hinanden og for landsbyen, og dét at naboen er andet end et navneskilt på døren.

Vi skal udfordre politikkerne til at komme med udmeldinger på, hvad de vil og hvad har de gjort for landdistrikterne, vil de slås for en kommunal landdistriktspolitik etc.

Politik er det muliges kunst, så der vil altid være forslag, som ikke opnår flertal. Sådan må det være i et demokrati. Det vi jagter med vores vælgermøder, er de falske profeter. De politikere, der lover - og som glemmer så snart limen på taburetten er tør. Vi så en del af dem op til sidste valg. De lovede at medvirke til §17 stk. 4 udvalg i kommunerne (??), men glemte det hurtigt – ofte med henvisning til, at de da holder dialogmøder og hører, hvad vi siger.

Dialogmøder kan være en god ting, hvis hensigterne ærlige, men mange politikere betragtede det som uforpligtende snak. I en kommune på sydhavsøerne mente oven i købet en borgmester, at der hverken var brug for lokalråd eller andre græsrodder. De, der var valgt, var bedst til selv at lave politikken!

Naturligvis kan vi ikke tvinge politikkerne til at holde deres løfter, vi er heller ikke så naive at tro, landdistrikterne vil være fredet for nedskæringer. Men vi kan tilbyde en sparing, der hjælper politikkerne til at skære afbalanceret og de rigtige steder.

F. eks. er der stadig i dag - fem år efter reformen - kommuner, der bruger alle rådhus og kommunale bygninger, som ellers blev overflødige efter sammenlægningen. Det var et godt sted at starte med at vise vilje til at gøre noget og få de forskellige forvaltninger op i gear. Fremskridtet her er væsentlig mindre end forventet.

Kort sagt, vil vi i LAL ikke være blege for at opfordre folk til at stemme på politikere, der vil gøre noget for landdistrikterne.

Ole Olsen
Formand

Digitalt Landsbynyt

Vi har haft flere forespørgsler vedr. det digitale Landsbynyt, så her vil vi forsøge at uddybe, hvordan man kan få den digitale udgave af Landsbynyt!

Får du ikke den digitale udgave af Landsbynyt?

1. Tegn et medlemskab af Landsforeningen af Landsbysamfund og der følger en digital udgave med papirudgaven, der er flere forskellige typer abonnementer. Kontakt Jens Jørgen på jla@lal.dk

Hvis punkt 1. er opfyldt og du stadig ikke får den digitale udgave

2. Husk at der kun følger et digitalt eksemplar med et abonnement, men der kan jo selvfølgelig tegnes flere.
3. Er du sikker på, at vi har din e-mail adresse, den nyeste/rigtige

Hvis du får den digitale udgave af Landsbynyt, så får du samtidig også evt. nyhedsmail fra Landsforeningen af Landsbysamfund.

Tag kalenderen frem og noter datoen;

det skulle glæde os i bestyrelsen at se rigtig mange af medlemmerne til årsmøde lørdag d. 7. marts 2009 kl. 9.30 til kl. 17.00.

På Gyttegård:

Gyttegård Golf Klub | Billundvej 43 | 7250 Hejnsvig

Årsmøde d. 7/3 2009

Starter kl. 9.30 – indskrivning og kaffe.

Frokost kl. 12.00 – 13.00

Frisk luft fra 13.00 – 14.00

Indlæg – kaffe/ debat. Fra 14.00 – 15.00

Gunhild – på valg og modtager genvalg
Jørgen – på valg og modtager genvalg
Ole Olsen – på valg og modtager genvalg
Inger modtager ikke genvalg
suppleant:

Foreløbigt program:

Kl. 09.30 Indskrivning og kaffe

Kl. 10.00 – 12.00 Årsmøde og generalforsamling.

Kl. 12.00 – 13.00 Frokost

Kl. 13.00 – 14.00 Frisk luft. Måske spil på driverange

Kl. 14.00 – 15.00 Foredrag ved Jørgen Møller og efterfølgende debat.

Jørgen Møller

er ansat på:

- Aalborg Universitet
- Institut for Samfundsudvikling og Planlægning
- Sektionen for Byplanlægning, Veje og Trafik
- Forskergruppen for Fysisk Planlægning og Byudvikling

Jørgen Møller har, blandt meget andet, deltaget i to meget relevante forskningsprojekter:

De fysisk forfaldne og forarmede landsbyer i Danmark.

Status, årsager, konsekvenser og planlægning

Ny dynamik i landets yderområder.

Endelig er Jørgen Møller initiativtager til:

Arbejdsgruppen for udogmatisk landdistriktsudvikling.

IFUL • Institut for Forskning og Udvikling i Landdistrikter skriver:

I forlængelse af konferencen "Foreningsliv i Danmark – under udvikling eller afvikling?" torsdag den 2. oktober 2008 på Axelborg i København stiftedes Selskabet for Landdistrikts- og Regionalstudier.

Det har længe været et udtalet ønske fra mange, der i deres daglige arbejde beskæftiger sig med forhold vedrørende landdistrikter, at danne et forum, hvor man kunne mødes og udveksle viden og erfaring inden for dette faglige område. Det er hensigten, at forskere i Selskabets regi vil kunne mødes med praktikere, og politikere mødes med nogle af de mange engagerede mennesker, som også i høj grad præger feltet. Ligeledes vil Selskabet kunne være en platform for formidling af resultater og erfaringer til såvel forskningsverdenen som offentligheden i øvrigt.

Selskabets formål er at fremme landdistrikts- og regionalstudier i Danmark især gennem dialog, samarbejde og erfaringsudveksling mellem feltets aktører. Endvidere er formålet at bidrage til at udbrede kendskabet til sådanne studier inden for forskerverdenen og i offentligheden.

På den stiftende generalforsamling valgte de ca. 30 tilstedeværende en første bestyrelse, som vel tør siges at afspejle netop de forskellige aktører inden for landdistriktsområdet:

1. Anette Prilow, Danske Regioner
2. Anja Linde Krag, Nordrup ved Slagelse
3. Carsten Blomberg Hansen, Landdistrikternes Fællesråd
4. Gunnar Lind Haase Svendsen, IFUL – Syddansk Universitet
5. Jørgen Møller, Institut for Samfundsudvikling og Planlægning – Aalborg Universitet

og som suppleanter valgtes

1. Jane Tange Mathiasen, Sundhed og bæredygtig udvikling – Aalborg Kommune
2. René Kusier, FødevarerErhverv, Fødevarerministeriet

Referat fra den stiftende generalforsamling her eller via link på www.sdu.dk/iful.

Yderligere information vedrørende indmeldelse, kontingent og andre praktiske oplysninger i forbindelse med Selskabets første virke udsendes med næste IFUL nyhedsbrev.

Et medlemskab koster pr. år kr. 100 for privatpersoner og kr. 500 for organisationer. Det er selvsagt et ønske, at så mange som muligt melder sig ind i Selskabet for herved at skabe en så stærk udveksling og formidling af viden som muligt til glæde for udviklingen i de danske landdistrikter.

Institut for Forskning og Udvikling i Landdistrikter skriver: IFUL har taget initiativ til stiftelsen af et Selskab for Landdistrikts- og Regionale Studier med det formål at samle forskere, politikere, embedsfolk og andre interesserede til diskussion omkring aktuelle emner. Instituttleder Flemming Just siger: "Jeg har været aktiv i et par andre lignende selskaber og har oplevet meget frugtbare drøftelser mellem forskere og praktikere. Landdistrikter, lokalsamfund og yderområder står over for en række udfordringer i de kommende år, og her kan det være godt at få en fordomsfri diskussion og få peget på konkrete områder, hvor der er behov for mere viden." Foreningens primære aktivitet vil være et årsmøde og udgivelse af en efterfølgende rapport. Der vil blive afholdt en stiftende generalforsamling til efteråret i forbindelse med selskabets første konference (annonceres snarest). Indtil da fungerer en foreløbig bestyrelse med følgende medlemmer:

- Forskningsleder Henrik Christoffersen, Anvendt Kommunal Forskning
- Lektor Jørgen Møller, Aalborg Universitet
- En repræsentant for Landdistrikternes Fællesråd
- Konsulent Anette Prilow fra Danske Regioner
- Lektor Gunnar L.H. Svendsen, IFUL, Syddansk Universitet

Kender I en tosse. Fortsat fra forsiden.

- Trine Testmann som via sit arbejde som formand for Landsbyforeningerne i Ringsted Kommune har været medvirkende til udarbejdelsen af Landdistriktspolitikken for Ringsted Kommune som en af de allerførste.
- 2003: Ejvind Pedersen har i mange år "været med på" alt, hvad der har haft med Svindinges udvikling at gøre, købmand, stier, friskole, børnehaven m.m. allersnest også opbygningen af Landsbyrådet i Ørbæk Kommune. Jens Jørgen Christensen, landsbykubber og fodboldkommer gennem mange år. Samlingssteder, aktiviteter, P-plads, politikernesnak, landsbyskole og lejligheder i landsbyen.
 - Thorkild Jensen fortjener æren for sit store arbejde for alt hvad der har med Hundborg at gøre: legepladser, skole, ungdomsklub, forsamlingshus, friarealer, basar, restaurering af Faddersbøl Mølle.
 - 2002: Merete Engsted, Sønderho, bagerkone, Arbejde for service og daglig funktion i landsby som affolkes, når helårshuse opkøbes til brug som feriehus. Postkontor, bibliotek, børnehuse, dagligvarer og lægekonsultation er nogle af sønderhoningernes arbejdsområder.
 - 2001: Poul Hansen, Sønderbjerg, sognepræst for indsats for huse og deres indhold i mange år. Næste indsats gælder hospicer på landet, på Thyholm. Sigrild Bluhme, Skindbjerg ved Grenå, for indsatsen for at højspændingsledningerne kom i jorden, i kabler. Næste indsats gælder alle lignende tilfælde af opsætning af højspændingsledninger i stedet for kabler.
 - 2000: Kurth Carlsson, Rimsø. Sognepræst på Norddjursland, for indsats for de sent udviklede unge ved at føre an i at der oprettedes en efterskole og en ungdomshøjskole for dem.
 - 1999: Jørgen Anker Jørgensen, Venø. Præst og lærer på øen i 11 år. Bragte fremgang i lokalsamfundet ud over, hvad man kunne vente. Befolkningen er steg fra 150 til ca. 200.
 - 1998: Fhv. skoleinspektør Annelise Vignæs, Rakkeby, Vendsyssel, for 17 års utrætteligt samarbejde mellem skole og lokalsamfund og kamp for de små skolers udvikling.
 - 1997: Forfatteren Knud Sørensen, Mors, for alle digte, noveller og foredrag om forholdene i landdistrikterne i mange år. De utallige foredrag i hele landet har været inspirationskilde for mange til at beskæftige sig

- med landdistrikterne.
- 1996: Vejle Amts Udviklingsråd, repræsenteret ved Per Overgaard Nielsen, for inspirerende arbejde omkring
- landdistrikterne i et helt amt. Stærke holdninger til dagligvarehandel i landdistrikterne.
- 1995: Anette Tracz Knudsen, Sdr. Højrup's beboerforening, for stadig indsats for trafikken i landsbyerne. Ophavskvinde til L.A.L.'s streamerkampagne: Liv i Landsbyen.
- 1994: borgmester Alex Lind, Spøtrup, Salling. Talsmand for "Det skæve Danmark", der siden 1986 har arbejdet for at sætte fokus på de fattigere kommuners stilling i Danmark.
- 1993: borgmester Ole Glahn, Bjergsted, Vestsjælland, for konsekvent, vedvarende arbejde for landsbyer.
- 1992: arkitekt og byplanlægger Arne Gårdmand, Planstyrelsen, for ihærdigt arbejde mod centralisering i planlægningen og for ligelig udvikling.
- 1991: journalist Per Henrik Hansen, Information, for varierede og dybtgående beskrivelser af problemstillinger i landdistrikterne.
- 1990: Vibeke Lyck og Mariluisse Weber, Tikøb, Nordsjælland, for arbejdet med at samle hele samfundet om Børnehuset, der så blev Familiehuset.
- 1989: "De 4 Nordjyder", Vrejlev-Hæstrup, Arne Larsen-Ledet, Arne Mumgård, Ole Simonsen, Werner Sørensen for initiativ og nytænkning, at "sætte landsbyen på den anden ende".
- 1988: Knud Jensen, Errindlev, Lolland, for arbejde med mulighederne for idræt på landet og halbygning.
- 1987: Andreas Åbling Pedersen, Bredebro, for stædighed i sagen om jernbaneoverskæringen.
- 1986: Bent Christiansen, Ørslev, Sjælland, for arbejde med landsbysagen, især posthuset.
- 1985: Stine Danielsen, Uhre, Vestjylland, for arbejde med landsbyen, især butikken.
- 1984: miljøminister Christian Christensen for arbejde med landsbysagen på landsplan.
- 1983: borgmester Erik Hansen, Ringe, for virke til gavn for landsbyskolerne og modstand mod discountbutikker i kommunen.
- 1982: forfatteren Knud Holst for digtning, beskrivelse af landsbyerne og deres situation.

Dallerup Sogns Lokalråd inviterer til et kig ind i mulighedernes verden!

Projektet er kommet godt fra start.

Der er i første omgang udbudt 3 forløb, som hver rummer 3 aftener.

Det første forløb er afsluttet d. 3. december og erfaringerne siger, at det er rigtig relevant indhold, som tilbydes.

Kursisterne har fået bestilt digital signatur i løbet af kurset og fået det sat i funktion.

Således ser tilbuddet ud:

Dus med internettet? – Undervisningsforløb for borgere i Dallerup sogn

Undervisningen foregår som en kombination af "tavleundervisning" ved brug af projektor og "hands on", hvor der arbejdes med emnerne på kursus PC'er.

Der tilbydes kursisterne mulighed for hjælp efterfølgende enten hjemme ved egen PC eller som opsamling på emner.

FØRSTE KURSUSAFTEN:

Internettet og offentlig selvbetjening

Brugen af internettet

Kommunal selvbetjening og information

Anden offentlig selvbetjening

ANDEN KURSUSAFTEN:

Betjen dig selv med web 2.

Kommercielle selvbetjeningsportaler

Opsæt en skræddersyet startside på nettet

Alvor og fritid på nettet

TREDJE KURSUSAFTEN:

"Uundværlige" tjenester og hjælpeprogrammer

Beskyt din PC – og dig selv - bedst muligt

Programmer til f.eks. post, kalender, nyheder, telefoni, lyd og billede.

Vi har den store glæde, at de næste 2 forløb i januar og februar allerede er fyldt med kursister.

Vi glæder os til at vende tilbage med nyt senere.

Dallerup Sogns Lokalråd
v/Jette Hansen

Kaj Møldrup Christensen

Værdierne skal dyrkes i "mulighedernes Land"

Sproget skal klinge", sagde den gamle typograf og sprog-røgt til den unge, nyuddannede journalist på avisen i Randers først i 1960'erne. Den unge journalist var mig, og selv om avisen er lukket for mange år siden, prøver jeg stadig på at huske hans gode råd. Jeg læser stadig med glæde værker af Jeppe Aakjær, f.eks. "Rugens Sange" fra 1906", der er fuld af ord med klang, som bliver til maleriske linjer og sprog med musik. Læs og nyn!

Jeg lægger mig i Læet her ved Storrugens Rod, jeg lytter, og jeg lytter, til det synger i mit Blod; den hvide Rug, den blide Rug, som mod min Tinding slaar - det er som tusind Fingre smaa paa Sølvtagenter gaar.

Det lyder som af Leg i en spændbuget Hal, hvor Dansen lokker Ringlelyd af Lampernes Krystal. Det Lokkespil, det Klokkespil fra Sommerugens Top, det er den kjære danske Lyd, hvorved vi voxed op.

Den driver som en Hymne over Lyngtages Egn, den toner som af Fløjter om de levende Hegn; og bag om Bæk og Brombærhæk og Kjær og dyrket Jord den møder Bølgesangen fra den vindrørte Fjord.

Meget på plus-siden"

Mulighedernes Land" er et godt og vedkommende eksempel fra vores nutid. Med dejlig klang og indhold. Det passer godt til Realdanias spændende projekter i Thy, på Lolland og Bornholm. Det er meget bedre end betegnelser som udkants-områder, yder-distrikter, der ofte bliver tolket negativt. For ikke at tale om begreber som "Den rådne banan", der er et forbitret, nedsættende, nedladende

udtryk. Lad os i stedet betragte vore landdistrikter som "mulighedernes land" og arbejde efter det. Vi møder bestemt store problemer, men der er heldigvis også mange ting at notere på plus-siden.

Når vi især sætter fokus på de mange kvaliteter og gode kræfter, der findes i landdistrikterne, og de opnåede resultater, kan vi trods alt glæde os. Det giver lyst og vilje til at komme videre.

De særlige kvaliteter

Mange kender de forskellige kvaliteter i landdistrikterne, men der kan være grund til at fortælle om dem lidt oftere og lidt tydeligere til resten af verden.

Det er først og fremmest naturens og kulturens værdier. Vi har havet, klitterne, fjordene, skovene, hederne, moserne. Vildt i vest og mildt i øst. Utroligt varieret. Vi kan nyde fred og ro. Kvaliteter, som løfter os hverdagen, og som alle kan glæde sig over på ferieture, udflugter og besøg.

En kvalitet i landdistrikterne er også i høj grad mulighederne for at bo anderledes og leve et andet liv end i byerne. At få opfyldt drømme om bolig og familieliv. Og leve i et overskueligt miljø og med tætte sociale relationer.

Af en ny undersøgelse fremgår, at næsten tre ud af fire beboere i byerne drømmer om et liv på landet. Det er jo en dejlig, kærlig hilsen til vore landdistrikter.

Fællesskab og styrke

En anden vigtig styrke på landet kan være landsby-fællesskabet, kaldet den sociale kapital. Dette giver ekstra styrke til selv at klare mange opgaver.

Til at danne friskoler, friplejehjem, andelsbutikker og andre servicefaciliteter, når den offentlige og private service lukker. Og det gør den jo desværre en del steder.

Denne fælles styrke er der også i høj grad brug for. For det offentlige Danmark har meget med blot at sende lidt penge, som for en stor del kommer fra EU, og så må vi selv klare tingene.

Udviklingen skal drives af de lokale selv,

lyder det meget flot. Men ofte dækker det over manglende vilje og engagement til en stærkere indsats for land-distrikterne. Og dermed for en nødvendig og stærkere, mere balanceret og sammenhængende udvikling i hele landet. Regeringen og Folketinget må langt mere helhjertet bidrage til udviklingen i landsbyer og landdistrikter.

En rigtig succes-historie

Det skal f.eks. ske gennem landsplanlægningen; for det er her, de overordnede rammer lægges for, hvor vi bor, får uddannelse og arbejder. Hvis vi især sætter på at koncentrere udviklingen i hovedstads-området og langs den østjyske motorvej. Så bliver det jo det, vi får. Vi skal have en mere decentral udvikling, hvor vi sikrer muligheder for videregående uddannelse og bedre infra-struktur til landdistrikter og områder længst væk fra de store byer. For at sprede befolkningen og brede udviklingen ud til hele landet.

Her vil jeg gerne fortælle en lille succes-historie om et initiativ til gavn for landdistrikterne her i vores region. Vi har iværksat et stærkt og fremsynet samarbejde mellem Dansk Landbrugsrådgivning - Landscentret, Skyline i Randers, der udbyder trådløst internet, Region Midtjylland og lokale kræfter. Det giver markante og positive resultater. Samarbejdet har medført, at der i begyndelsen af 2009 vil være adgang til højhastigheds-bredbånd på min. 5 Mbit i hele regionen. Både i by og på land og til samme pris. Det er to-tre år før, at resten af landet har de samme muligheder.

Samarbejde om udvikling

Ingen af os kan ret meget alene, når vi snakker udvikling i landdistrikterne. Det er helt nødvendigt, at vi sætter på et stærkt samarbejde mellem foreninger, erhvervsliv, kommuner, region, lokale aktionsgrupper, og staten mv. Regionsrådet og Vækstforum inviterer til fortsat udvikling af samarbejdet om nye projek-

ter og initiativer i 2009.

Vi tænker bl.a. på samarbejde om projekter for sanering, fornyelse og udvikling i landsbyer og på landet, blandt andet udvikling af fremtidens landsbyer eller grupper af landsbyer med nye modeller for offentlig og privat service m.v.

En kæmpeopgave venter

Der er et kæmpebehov for sanering og fornyelse, som fortsat vokser. Det er jo opgjort, at der er mere end 10.000 forfaldne huse i landdistrikterne, plus mange erhvervsbygninger. Staten må se at komme i omdrejninger og reagere kontant på vore henvendelser! Hidtil er det desværre kun blevet til pæne ord, men næsten ingen handling.

Tiltalende landsbyer og rimelig service indenfor rimelig afstand er væsentlige faktorer for at styrke bosætningen. Det har også stor betydning for erhvervslivets udvikling i landdistrikterne.

Vi tænker også på samarbejde om styrkelse af iværksætteri og virksomhedsudvikling. Fordi det er en anden central udfordring i landdistrikterne.

Det er vigtigt, at de eksisterende virksomheder bliver og udbygges, idet selv en mindre fremgang i arbejdspladser er væsentlig. Det har ekstra betydning, at befolkningen i landdistrikterne tilskyndes til iværksætteri for at skabe flere job. Men vi skal også tænke på nye brancher, f.eks. designere, arkitekter og ingeniører, kunstnere og andre kreative erhverv.

Stærkere samarbejde

eg har netop læst en rapport fra Center for Regional- og Turismedforskning, som har undersøgt, hvordan det er gået med landdistriktpolitikken efter kommunalreformen. Analysen viser, at "der generelt er stor succes i udviklingen af indsatserne i vore landdistrikter, blandt andet er engagementet blandt borgerne stort. Man påpeger dog på behovet for en bedre koordinering af den offentlige indsats og kommer med en række bud på vigtige tiltag på nationalt, regionalt og kommunalt niveau. Det er jo positivt, men der er stadig behov for en langt mere helhjertet, målrettet, massiv indsats for at sikre levende landdistrikter. Lad os derfor samarbejde endnu stærkere om at få værdierne til at gro stadig smukkere og stærkere i "Mulighedernes Land"! Det kan og skal nytte!

*Kaj Møldrup Christensen
Formand for Panel for Udvikling i Landdistrikter og Fiskeriområder i Region Midtjylland (S).*

Se din landsby med nye øjne Nyt værktøj til planlægning i landsbyerne

Af Stener Glamann,

Tankegang as Vækst, vækst, vækst. Det er ønsket i de fleste landsbyer. Flere boliger og flere indbyggere er forudsætningen for, at byen kan bevare sin skole, sin købmand og sit rige foreningsliv. Den opfattelse har beboerne i to landsbyområder i Silkeborg Kommune fået godt og grundigt forstyrret gennem projektet "Landsbyliv", som Silkeborg Kommune udviklede og gennemførte sammen med Dansk Byplanlaboratorium og Tankegang. Nu har de også fokus på at bevare, benytte og udvikle de enestående naturområder omkring landsbyerne. Målet med projektet var at udvikle et nyt værktøj til planlægning i landsbyerne, og metoden var et fire trins forløb:

1. Vandring og Virkelighed Byvandring med en ekstern og uafhængig byplanlægger, som ser på byen med friske og professionelle øjne. Planlæggeren udarbejder en anmeldelse af landsbyen.
2. WWW og Workshop Interesserede fra landsbyen får viden og information om planlægning - særligt kommunens - og om at finde relevant information på nettet.
3. Værksted og Vision Landbyens eget planværksted, hvor lokalrådet og andre interesserede arbejder med en vision for området og kommer med konkrete forslag til at føre den ud i livet.
4. Vidensformidling Formidling af lokalrådets vision til omverdenen - og til beslutningstagere i kommunen. Læring om den gode historie og om at fortælle den på en visuel måde, så den får effekt.

For at udvikle værktøjet kørte projektets parter modellen igennem med deltagere fra lokalrådene i Sorring og Sejs-Svejbæk.

Byvandring helt afgørende

- Vores idé med at starte med en byvandring viste sig at være helt afgørende. Både borgerne og kommunen møder med fordomme om hinanden, og dem fik vi brudt ned ved at invitere en uafhængig planlægger. Hun repræsenterede hverken kommunen eller landsbyen og kunne se på området med helt friske øjne, forklarer direktør for Dansk Byplanlaboratorium Ellen

Højgaard Jensen. Oplevelsen bekræftes af Jette Hansen fra Sorring, der tillige er mangeårigt bestyrelsesmedlem og tidligere formand for Landsforeningen af Landsbysamfund.

- Det var meget spændende. Hun fik os til at se på vores landsby med nye øjne. Vi har et fantastisk naturområde og en dejlig udsigt her i Sorring, som vi risikerer at ødelægge ved at sige ja til nye udstykninger de forkerte steder. I stedet vil vi sats på at gøre vores naturområder mere tilgængelige og få flere til at bruge dem, fortæller Jette Hansen. Hun oplever i det hele taget processen som meget positiv.

En reel dialog

- Vi har fundet ud af, at det er vigtigt at bruge tid på planlægning, og vi har oplevet en reel dialog fra Silkeborg Kommunes side. Her var det afgørende, at dialogen handlede om det, der interesserer os aller mest i Sorring - nemlig vores eget lokalområde, beretter Jette Hansen.

Den gode samtale fortsatte, da planlægger Lisbeth Høstgaard senere var på besøg i Sorring for at få beboernes input til den kommende kommuneplan. Her oplevede Jette Hansen, at lokalrådet og kommunen var helt enige om den fremtidige udvikling i Sorring. Hun håber at kunne genkende de fælles holdninger i den kommuneplan, Silkeborg Kommune snart lægger frem.

Et korps af freelance planlæggere

Ellen Højgaard Jensen mener, at det samlede forløb klæder lokalråd og kommune bedre på med viden og holdninger. - Det er meget mere konstruktiv end den situation, vi så tit oplever, hvor et landsbysamfund forlanger noget eller protesterer over noget, som kommunen ikke kan og må gøre anderledes. Her får vi en dialog, der bygger på en fælles forståelse, mener direktøren for Dansk Byplanlaboratorium. Hun er klar med et korps af freelance planlæggere, der kan rykke ud i hele landet og deltage i byvandring. Det er uafhængige folk med den nødvendige faglige ballast og med modet til at sige deres uforbeholdne mening både til kommunen og borgerne.

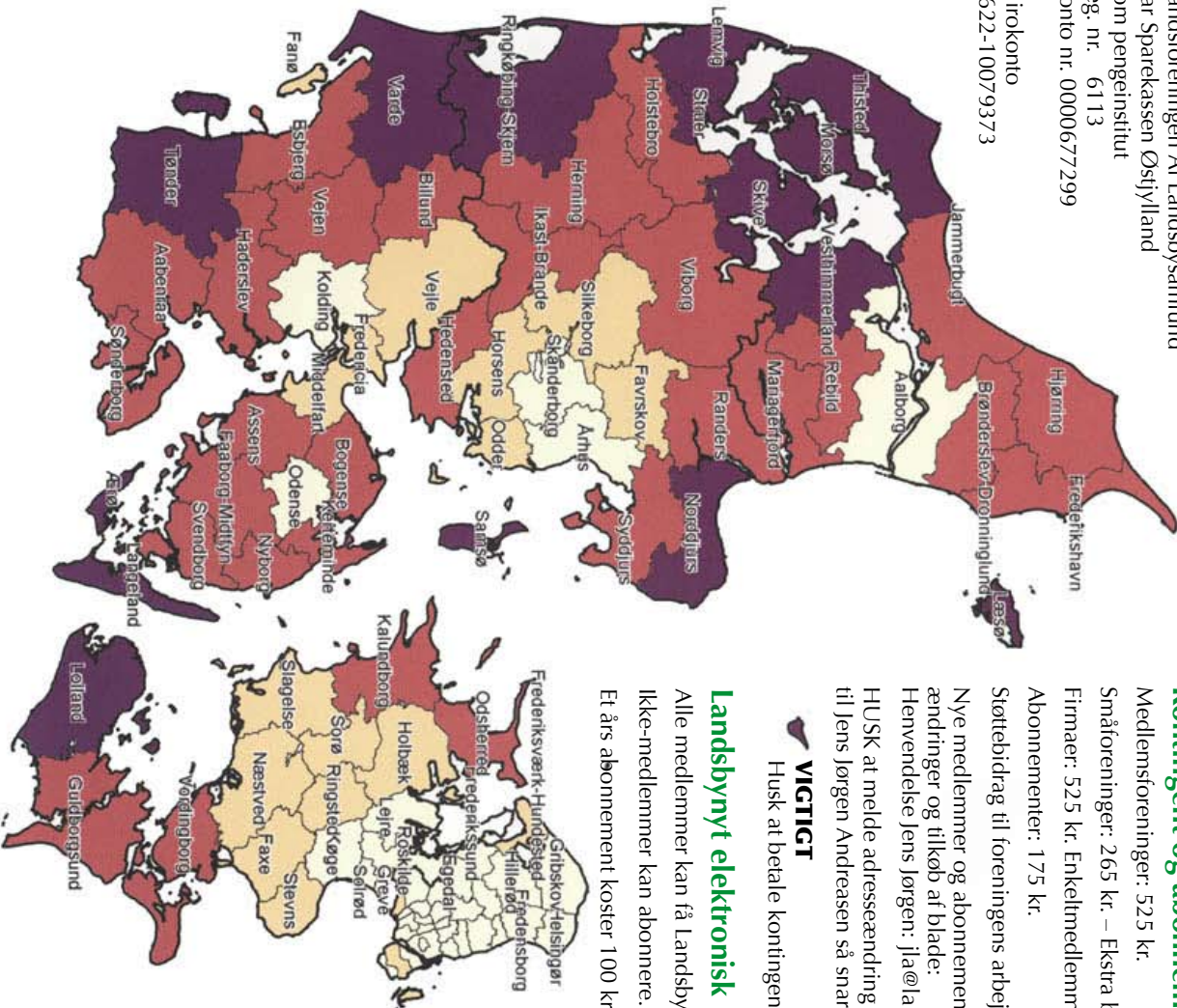
Returadresse ved uanbringelighed:
Jens Jørgen Andreasen
Søndermarksvej 46, Sejst
8700 Horsens

(8245 ARC)

**Frist for stof til næste Landsbynyt
d. 20. januar 2009**

Landsforeningen Af Landsbysamtund
har Sparekassen Østjylland
som pengeinstitutt
reg. nr. 6113
konto nr. 0000677299

Girokonto
0622-10079373

Kontingent og abonnementsbetaling

Medlemsforeninger: 525 kr.

Småforeninger: 265 kr. – Ekstra blade 75 kr. pr. årgang.

Firmaer: 525 kr. Enkeltmedlemmer: 200 kr.

Abonnenter: 175 kr.

Støttebidrag til foreningens arbejde modtages gerne.

Nye medlemmer og abonnenter,
ændringer og tilkøb af blade:

Henvendelse lens Jørgen: jja@lal.dk

HUSK at melde adresseændring
til Jens Jørgen Andreasen så snart det sker

VIGTIGT! Husk at betale kontingenti!

Landsbynyt elektronisk

Alle medlemmer kan få Landsbynyt tilsendt elektronisk.
Ikke-medlemmer kan abonnere.
Et års abonnement koster 100 kr. Kontakt jja@lal.dk

BESTYRELSEN I L.A.L.

Formand

Ole Olsen
Bilboesvej 165, Næstby strand,
4200 Slagelse
Mobil: 20 61 23 11
ole@lal.dk

Næstformand

Erik Rytøft Jensen
Tingvej 30, Mogenstrup
7800 Skive
Mobil: 26 89 92 40
erik@lal.dk

Kasserer

Jette Hansen
Klintrupvej 13,
8641 Sorø
Tlf: 86 95 75 27 / mobil 20 11 85 14
jette@lal.dk

Sejlerer og medlemsregistrant

Jens Jørgen Andreasen
Søndermarksvej 46, Sejst
8700 Horsens
Tlf: 75 68 23 13 / mobil 30 28 23 13
jja@lal.dk

Bestyrelse

Inger Plauborg
Tandsgårdsvej 6, Tandstet,
6470 Sydals
Mobil: 23 63 67 36
inger@lal.dk

Vibeke Davidzen

Skenstrup 17, Sevel
8330 Vinstrup
Mobil: 40 54 45 21
vibeke@lal.dk

Kurt Hansen

Gunnild Olesen Møller
Strædet 38,
7990 Øster Assels, Mors
Mobil: 23 32 92 10
gunnh@lal.dk

1. suppleant

Jønn Christensen
Brodrupvej 39, Kamstrup
4000 Roskilde
Tlf: 46 19 13 36
gch@regioi@gmail.com

Daglig kontakt

Landsbysamfundernes Hus
Helle Frederiksen
Jacob Carles allé 5,
6800 Vejen
Tlf: 76 34 03 60
helle@lal.dk

Tryk:
Hobro Lyntryk
9852 4646

Lay out:
Ivan Jacobsen,
Lydersholm
7473 8637

Landsstriktsindeks (Antal kommuner)

Yderkommuner	(16)
Landkommuner	(29)
Mellemkommuner	(18)
Bykommuner	(35)

Hjemmeside:
www.lal.dk
og
www.landsbysnyttet.dk

